

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitótér póttsora 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlterek és hirdetések.

MÁGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Egyről-másról városunk érdekében.

Az ember saját sorsának, boldogságának és boldogulásának rendesen önönmaga az oka. Régi közmondás az, hogy: »Ki sánit vel, ugy arat!« — meg az is, hogy »Ki-ki saját maga szerencséjének kovácsa!« Nem tagadjuk, hogy a véletlen nagy szerepet játszik az ember sorsában, mert gyakran keresztül huzza a biztosnak vélt kalkulákat, aztán néha egy főnyeremény, vagy véletlen örökség is belenyul az ember sorsának irányításába. De az is tény, hogy az az ember, ki a balsorsban nem adja be a derekát, hanem küzd a létért, aki nem ismer lehetőséget — emberileg értve — mely akadályul szolgálhatna a győzelemhez: annak küzdelmét siker koronázza.

Igy van ez az emberek sokasága által alkotott lakóhelyek, községek, városok sorsának s így van ez Csáktornya jövőjének kérdésénél is. Minden város a maga szerencséjének kovácsa, tehát Csáktornya is.

A körülmények kevés városnak nyújtottak oly kedvező fejlődési feltételeket, mint Csáktornyának. Városunk egy nagy vidék központja. Mintegy nyolczvanezernyi muraközi lakos, számos nagyobb és kisebb község természetes gócpontját látja városunk-

ban; sőt annak haladására a muraközi ember ép oly büszke, mint a magyar ember az ország fővárosára.

S mégis, daczára városunk kedvező fekvésének, daczára a fejlődés egyéb kedvező feltételeinek, a multban nem ragadtak meg a város fejlődésére kínálkozó eszközöket oly mértékben, s jelenben sem irányítják azokat úgy, amint a haladás azt megkívánná!

Ez alkalommal nem akarjuk a vasuti állomás távolságát, sem a katonaság hiányát, sem a városnak a »Hattyu« vendéglővel s a képezde épületével üzött politikáját szemére vetni, szolgáljon ezáltal főleg a tervezett park kérdése anyagul felszólásunkhoz.

Alig ment hire annak, hogy végre valahára fákat ültetni, üdülőhelyet, sétateret, szándékoznak teremteni városatyáink, már összedugták fejüket a bölcsekedők s kérdik: minek az minékünk?! Hisz Csáktornya kis város, nincsenek összeszoritott kis u'czái, háromemeletes házai, pinczelakásai, a jó levegő ugysis könnyen átjárhatja utczáit, házait!

Csak hogy a bölcsekedők nem gondolnak arra, hogy a promenád nemcsak a jó levegő miatt szükséges, hanem főleg a város haladása és jövője érdekében is. Uj városrészt

kell teremteni, alkalmat kell nyújtani arra, hogy a lakosság építkezze s módot kell találni arra, hogy ne csak az lakjék itt, akinek kenyérkeresetből kell itt laknia, hanem olyan is letelepedjék, akit maga a város vonz hozzánk.

Pillantsunk bele a város statistikájába! Egy lélekkel sem szaporodtunk 10 év óta. Azt a 100 léleknyi szaporodást, amit kimutatnak, egy idevaló állami intézet adja, melynek összes, nem stabiliz személyzete körülbelül kiteszi a 100 főnyi szaporodást. Aztán tekintünk vissza a lefolyt 10 évre s számítsuk össze, hogy ki mindenki ment el, aki itt maradhatott volna, akkor e számok öszintén szemünkbe mondják, hogy mulasztást követtünk el, de egyuttal figyelmeztetnek bennünket arra is, hogy itt a cselekvés ideje, ha nem akarunk 10 év mulva még szomorubb statisztikát látni városunk hanyatlásáról.

Naponként, különösen ünnepnap, özönével rándulunk át Varazsra fürdeni, sétálni, gyönyörködni a városban. Ha már ott vagyunk, összekötjük vásárlásokkal, hogy valami képzelt hasznunk is legyen. Viszszük a pénzt szomszédainknak, segítünk nekik építeni, szépíteni, hogy még nagyobb kedvünk legyen ájárogatni. Azt mondjuk, hogy a zóna oka mindennek s nem gondolnak arra, hogy maga Csáktornya város

A „Muraköz“ tárczája

Ki az életbe.

Távol minden zajtól, százados tölgyek, hársak árnya alatt, mohos avult kőfalakkal körülkerítve áll az ....i zárdá.

Azok a nők, kik az élet zaját megunták, kik a bűnös emberiséget megvetették, ide vonultak, hogy e sivár pusztaságban életüket egyedül Istennek szenteljék; szent s ártatlan önmegtadadásban várják a nagy napot, melyen ugy is bucsut mondanak e világnak. Az ide vonultak kis gyermekeket gyűjtenek maguk körül, hogy őket részint az életre előkészítsék, részint hogy ájtatos voltukat fenntartsák.

Az ....i zárdá erre a célra szolgált.

Most esengetyűszó hallatszik.

Ha kíváncsiak volnánk, hogy ez élve életmetet szentek dolgait kémielni akarnók, látnók, mint vonul 10—14 gyermekpár, ifjabbak, idősebbek, két testvér vezetése alatt a zárdá előrszében levő templomba.

Most hintó közelit a zárdához. Egy vallásos arcú, de még teljesen ifju korban levő pap száll le róla esengetésére felnyitlik a kapu és eltűnik mögötte. Ez a zárdá lelkésze. Főlebbvalói teljesen megbiztak mind vallásosságában, mind jellemében; mert különben nehezen állították volna e szép, de mégis neléz, sőt veszélyes helyzetbe.

Röpküljük át a légszárnyain a jövőt, a nélkül, hogy titkait kutainók. Szálljunk előre, mint a gyorsrepülő madár, uj hazát keresve. És ha talál is ujat, lel ott oly körülményeket is, melyek rabillincseket verék szárnyaira; vagy a melyek a porhüvelyéből való távozását ugy kívánják, ugy készítik inkább és inkább közeledni.

Két év mult el azóta. A szállongó hir, az a sebes szárnyu madár, ablakról-ablakra száll. Akarjuk, vagy nem akarjuk, fülünkbe eseng, arra kényszerit, hogy hallgassuk meg. Hallgassuk meg tehát, mig zeng az a család hir.

A ....i zárdá fiatal lelkésze letette hivatalát, levetette a tisztas pap öltönyt és kilépett a kath. egyház kötelékéből.

Sokáig törtém ezen a fejemt, mi lehetett ennek az oka? Végre megtudtam mindent.

Nagyon sokszor volt alkalma a fiatal lelkésznek a szerzetes nők körül forgolódni, már t. i. egyházi dolgokban. Igen ám, csak hogy a szív kitörő érzelmeinek ellenállni nem lehet. Nincs a földün gát, nincs páncél, mely annak kitörését megakadályozza. Így volt nála is.

Egyszer egy szép verőfényes délután a zárdá kertjében sétálva a zárdának egy fiatal növendékével találkozott, kinek látása már előbb is, nem egy nyugtalan órát szerze neki. Most is, meglátván, ki akarja kerülni de már késő volt.

A fiatal zárdahölgy, nem levén a szigru kötelmeknek alávevte, feléje közeledett egy virágcsokorral. »Tiszteendő atyám, — ugymond, — talán szabad azt tennem, ha én tisztelem jeléül egy szál virággal megkínálok. A volt öreg lelkészünknek is nem egyszer kedveskedtünk ilyennel.«

Lelkésznünknek mit volt mit tenni, válasz-

tania kellett két dolog közül; vagy megveti a virágot, vagy elfogadja. Ha elfogadja, természetesen állásához mérten helytelenül, sőt bűnösen cselekszik, ha pedig el nem fogadja, ugy mint mogorva, minden szépet, ártatlant megvetőnek tünteti fel magát, ki még csak mások tiszteletére sem képes. Választott tehát.

Elfogadta tehát a virágot, és amit tennie nem lett volna szabad, papi öltönyének gomblyukába tűzi azt.

Szemei ebben a pillanatban a fiatal spáczának szemével találkoztak. Ő is érzé, hogy helytelenül cselekedett, de már késő volt.

»Te kénszeitél engem — így szolt a lelkész — hogy megszegiem szent fogadáomat s megsértesem még szentebb hivatásomat. A mi ottl menekülni akartam, most az ragadott meg. Érzem, hogy e hivatalt többé soha be nem tölthetem, arra többé képes nem is volnék. Itt hagyom e pályát. Követsz-e engem? Szegény vagyok, egykor gazdag is voltam, de tudományommal, ha szegényen is, majd megélünk.«

Hosszu, kinos percz következett most, mi-alatt a lelkész a fiatal zárdahölgy kezét csokokkal halmozta el.

E néhány percz letérité őket azon utról, melyen megindultak és szomorú szerencsétlenségük okozója lett.

A fejedelemnek hamar értesült a dologról, mert besugók, hízegők mindenütt vannak. Előbb állásuktól, majd pedig, hogy e szerencsétlen leány becsületét megtartsa, a lelkésznek, papi hivatalától is meg kellett válnia.

Egy kies vidékű városban kapott szegényes hivatalt, de azért boldogul ált szép nevelés az

küld el bennünket, mely nem nyújt a hétköznap elfáradt munkás léleknek, testnek alkalmas helyet a szórakozásra, az üdülésre.

Hozassék az új iskola építésével kapcsolatba a park és a fürdő kérdése! A park körül méreessenek ki utcák, adja a város ingyen az építkezőknek a házhelyeket! Ne vessenek egyéni és házigazdai érdekekből származó akadályokat városunk haladása elé, mert mindannyian bűnhődni fogunk miattuk. Nagy felelőség terheli azokat a városatyákat, akik vétkes könnyelműséggel és kicsinyes önérdékekből akadályokat gördítenek városunk haladása elé.

Egy idegen ember fordulván meg a minap városunkban, csudálkozott azon, hogyha már őseink elkövették azt a bűnt, hogy az állomást a városból távol engedték építeni, miért nem közeledik a város az állomáshoz. Huzódják a város az állomás felé s nem lesz oly messze tőle, mint most van. A grófi rét kisajátítása által lehetne talán a park és házhelyek kérdését megoldani.

A város az idegenekre nézve ma távolabb van, mint a közelmúltban. Az állomásnál épített szálloda az idegeneket fogja fel, s a ma egyhete megindított vasárnapi omnibusz minket van hivatva az állomásra vinni. Miért ne tarthatna a város maga omnibuszt, vagy a vendéglősök közösen, mindennapi közlekedésre, mely ne a városiakat vigye el a városból, hanem idegeneket hozzon a városba! Ebben a zónás világban nem igen szívesen ad ki az ember 1 frtot, vagy 50 krt a vasutól Csáktornyaig, ellenben 10, 20 krajczárt rászánna a város megtekintésére s esetleg pár órai itteni tartózkodásra.

Minden város a maga szerencséjének a kovácsa, tehát Csáktornya is! Segítsen magán s az Isten is megsegíti!

Tudnivalók

A csáktornyai m. kir. állami tanítóképző-intézetbe való felvétel ügyében.

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet első évfolyamába felvétetik oly ép és egész-

séges testű növendék, ki 15-ik évét már meghaladta és legalább négy gymnasium, reál, vagy polgári iskolai osztályt, vagy teljes felső népiskolát végzett. Ha a jelentkezők száma engedi, esetleg felvétetnek olyanok is, akik kevesebb osztályt végeztek, de a magyar nyelv, számtan, földrajz és történelemben annyi jártassággal bírnak, mennyit a középtanoda 4 alsó osztályában tanítanak. A felvétel vagy iskolai bizonyítvány, vagy felvételi vizsgálat alapján történik.

A szegénysorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók 4 évig tartó kiképezése ideje alatt állami segélyben részesülnek. A segély áll: 1., teljesen ingyenes ellátásból, (élelmezés, lakás, mosás, fűtés, világi tás); 2., fél ingyenes ellátásból, (mely esetben a felvett növendék havi 5 frt élelmezési díjat tartozik fizetni); 3., csupán lakás, mosás s a hozzátartozókból, (mely esetben havi 10 frt élelmezési díj fizetendő); 4., havonként 6, 5, 4 frtból álló pénzsegélyből; 5., havi 14 frtért élelmezésből. lakás stbből álló teljes ellátásból. A segély mennyisége a bizonyítvány minőségétől, a további szorgalomtól és jó magaviselettől függ. A segély a szorgalom és magaviselethez képest év közben is felemelhető, leszállítható, vagy elveszithető.

A felvett növendék tartozik magát tankönyvekkel ellátni. A könyvek, vagy azok ára (osztályonként 10-12 frt) jelentkezéskor az igazgató irodában bemutatandó az igazgatóknak. A szülők figyelmébe, hogy intézetünkbe küldött gyermekeiket tisztességes téli és nyári ruhával, elegendő fehérneművel (legalább 6 ing, 4 gaty, 4 törülköző, 6 pár harisnya); teljes ágyneművel (legalább 2 lepedő, minden vánkoshoz 2 vánkoshéj); asztalkendővel, kefével sat. annál is inkább lássák el, mert a végleges felvételt a megjelenés alkalmával történvén, a felsoroltsakkal kellően el nem látott növendék nem vétetik fel.

Az igazgató-tanácsához címzett kérvények augusztus 15-ig a képezési igazgatóságához küldendők. A kérvényhez melléklendők: keresztelési (születési) bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, orvosi bizonyítvány. A segélyre igényt tartók szegénységi bizo-

nyítványt is tartoznak kérvényükhöz mellékelni, mely esetben a kérvény bélyegmentes. A kérvényezők a felvételtől, a megkezdése idejéről, a felvételi- és javítóvizsgálatok napjáról külön értesítést kapnak.

Csáktornya, 1891. július 20.

Margitai József,
igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Lapunk főmunkatársa a Zrinyi Károly ur általunk is ismert nagymérvű elfoglaltságát hozván fel okul, kilépett lapunk szerkesztőségéből. Amidőn őszintén sajnáljuk eltávozását, e helyen is köszönetet mondunk t. főmunkatársunknak szíves közreműködéséért. Jelen számunktól kezdve a főmunkatársi teendőket a helyb. tanítóképezde tanári testületének tagjai vették szívesek elvállalni, kiknek ígéretét birjuk, hogy hazafias buzgalommal fognak minket szerkesztői teendőinkben, lapunkat pedig hazafias és emberbaráti czéljaiban munkásságukkal támogatni.

Változások a helybeli sz. ferenczrendiek házában. Hallomás szerint: Horváth Honor hitoktató Nagy-Kanizsára helyeztetett át; helyébe hitoktatóul a polgári és elemi iskolába Matyi Márkus pécsi vikárius és hitszónok jön, a képezési hitoktatást pedig Angyán Aurel csáktornyai zárfafőnök és h. plébános látja el. — Továbbá Leppen Leo vikárius Zágrábba, Lach Lúndolf hitszónok pedig Verőczére helyeztetek át.

Áthelyezés A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur július 18-án kelt rendeletével Jaskó Károly csáktornyai állami tanítóképezési rendes tanárt a sárospalaki áll. tanítóképezdehez helyezte át. Helyébe képezdénkhöz Macskásy Sándor sárospalaki állami tanítóképezési rendes tanár jön.

Későbbi kutyák nyugtalanitják ismét városunk lakosságát. Több eb agyonlövetett és szigorú rendelet adatott ki, hogy 40 napig a kutyák lánczont tartassanak. A legerélyesebb eljárás foganatosítására volna szükség. (szájkosár vagy az utcán tartózkodó ebek kiméletlen elpusztítása), mert máhnap a kutyák miatt az utcára sem mer az ember menni.

Mura szombatiak s a vendvidéki községek saját jól felfogott érdekükben dicséretes buzgósággal mozgatnak meg minden követ vasutjuk érdekében. A vidéki érdekesség előjegyzése részvényekre ez idő szerint felülhaladta a 120 ezer forintot. A vasut Gyanafalváról kiindulva Mura-Szombaton át A. Lenzva felé építetik.

Vizsgálatok. A stridói és a Muraköz hegyvidéki m. kir. áll. népiskolákban a záróvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak: Augusztus 6-án Sirdón, 7-én Rácz Kanizsán, 8-án Vashegyen, 9-én Hattársón. A „Te Deum” és tornavizsga 11-én leen i. A tanítványzatok és szülők a megjelenésre felkérgetnek.

Az igazgatóság.

— Dunántúli helyi érdekű vasút-részvénytársaság elnevezését vették fel a zalai és boba-jánosvázi, továbbá a sümegi helyi érdekű vasút-részvénytársaságok, valamint a sümeg-tapolcazi, türje-szt. grófi s a pozsony-szombathelyi helyi érdekű vasutnak ma Szajbóly Gyula képviselő elnöke alatt tartott együttes közgyűlésén,

egykori lelkiész. Boldogok voltak igen, nagyon boldogok.

De mintha a sors is ellenük esküdött volna, mintha boldogságuk a sorsnak is utjában állott volna, válniok kellett.

Bosznya meghódítása forgott akkor a napi renden.

Oh te Bosnyákország, te kegyetlen nép, te vérvívó nádaly, de sok anyának, de sok nőnek csaltad ki könnyét! Nem volt elég néhány ezek élete, ezreknek vére kellett, te vérvívó szörny!

Magyar ifjú vére kellett, az öntözze meg magyar vér termékenyíté meg sziklás földedet.

A fiatal házaspárnak is válnia kellett egymástól. Keserves bucsuzás után vérvöz szivvel távozott a fiatal férj. Vérvöz szivvel maradt otthon a nő. Imában öltve éjt-napot, egyedül abban keresve vigaszt, menedéket.

Elfojtott lélegzettel olvasá a csatateri tudósításokat, de még nyugtalanabban a férjétől érkezett leveleket.

Nincs-e valami baja, nem sebesült-e meg, nem kell-e sokat szenvednie? Ez volt mindennapi, nem, minden órai, minden pillanatbeli gondolata.

Az orachavacsi csata esetében, midőn a holtakat összeszedték, a katonák egy fiatal hadnagyo-hoz jutottak. Még volt benne élet, de látszott, hogy nem sokáig küzd azzal.

„Gyóztunk?” — kérdi az egyik katonától.

„Gyóztunk hadnagy uram, mienk a tere. — mondá egy altiszt.

Egyik érdekesző tisztjársára mosolyogva, gyenge alig érhető hangon mondá neki: „Tarczamban egy levél van, boocsásd rendeltetéi helyére.”

A katonák gyengéden felemelve, elszállították egy kunyhószertű épületbe. Habár az orvosok mindent elkövettek, reggelre, neje arczképet csókolgatva, elhunyt.

Most ott nyugszik idegen földben. Távol hazájától, távol attól, kit oly forrón, oly nagyon szeretett. Még tán kereszt sem jelöli sírját. Csak egy száraz köröt zörget a szél rajta. Madárka száll reá és olyan búsan, olyan fájdalmasan énekel.

Ne háborgassuk, halotti dalát zengi egy megtört szívű özvegynek.

A gyászos levél elért rendeltetési helyére és tanuja volt egy vérvöz sziv kimondhatatlan fájdalomnak.

Ne háborgassátok, ne zavarjátok azt a gyászos nőt. Már ismét a temetőbe indul. Bizonyos, hogy ismét férje sírját keresi.

Már a temetőbe ért. Ott egy szegényes sír fejfáját ölelgeti, hívogattja férjét. Térdelve ott imádkozik, zokog, majd meg végre meg mosolyg is.

V. T.

Szemed örvényébe...

Szemed örvényében...
Szédül tekintetem
Mint Isten igéjét,
Szavadat úgy lesem.

Nem tudok már semmit
Nem hallok, nem látok,
Ezer örült eszme
Környékező, oh, á'ok...!

Csak egyet tudok még
Egyet a világon.
Hogy édes életem:
Te leszed halálom.

S. K.

Régi okiratok.

Mi Zrény Miklós örökös gróf Szala és Somogy Varmegyének Feő Ispánja, aduk tudtára mindenkinek kiknek illik, hogy az mi Jámbor feő szolgáknak Darabos Gáspár Uramnak az ő Jámbor híveséges szolgálatát megtekintvén, melyet nekünk minden üdöben igazán és hiven az mi parancsolatunk szerént minden fogyatkozás nélkül megeselekedett és ennek utánna is élete föttáig igekezik az mi parancsolatunk szerént jámborul és hiven szolgálni, Mely Jámbor és hiv szolgálatyáért nem akarván mig haladatlanok lenni, attunk ő neki Christianocz névű faluban in Districtu Murae et Comitatu Szaladiensis exist. habit. hét egész helyt és három fertált udvar helyel egyetemben, mely udvar házat az ő maga költségén építetett, melyhez egész hele és három fertály udvar helyel együtt adunk két ezer magyar forint Summában ilyen conditionál, hogy az ő éltében telles bizalommal bírhasza az meg nevezet tollunk adott jószágot hét ezer forint. Hogy mi successu temporis, hogy mi magunk, vagy Ecsének, vagy az mi Maradéknak elakarnánk, vagy elakarnánk ő 15-é venni az jószágot, addig semi uttal el ne vegyék s el ne vehessék, megien az meg nevezett két ezer magyar forintot ő neki plenarie meg nem adgyuk. Ha pediglen történet szerént ő meghalna ottan az ő fiara Miklóra és Miklónak ha lesznek az ő fiara szállon mind az jószág, és mind az jószágunk Summája, a melyben mi ő neki kötöttük az jószágát. De minek előtte az meg nevezet Summát két ezer magyar forintot le akaránk tenni tartozunk és tartozanak előbb Darabos Gáspár Uramat vagy az ő fiat Miklót, vagy ha Miklónak fia lesznek sz. Márton nap előtt három holnappal praemonealni, hogy az esztendőbeli minden possessuati kivessze és etakargassa onnéd az hova akarja és egy certa temporis ratione prohibita az jószághoz nyulni és meg váltani.

Kinek nagyobb bizonyására és erősségére aduk ő neki az mi peccétes levelünket kezünk irása alatt azokat peccéttünkkel megerősítvén, Datum Csáktornyaie die

Mensis Februarii decima septima. Anno millesimo sexingentesimo decimo Octavo

Zrény Miklós m. p.
(L. S.)

NYILTTÉR*

Nyersselyem bast-ruhákat 10:50 krért a legjobb anyagból szállít vám- és póstadíjmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállító) gyáraktára Zürichben. Mintákat azonnalküld kívánatra. Levelekre Svájcba 10 kro bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt kölöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

Főmunkatársak:

A KÉPEZDEI TANÁRITESTÜLET TAGJAI

egyesült részvénytársasággá alakulván át. A részvénytársaság alapítókéje az egyes vasutak engedélyokmányai értelmében 12,548.400 forint tesz ki, mely összegből 3,052.000 forint törzs részvények és 9,496.500 forint elsőbbségi részvények képviselnek. A közgyűlés alapszabályok megállapítása után az igazgatóságot választotta meg. Beválasztottak: a zalai h. é. vasut-részvénytársaság eddigi igazgatósági tagjai és pedig: Svastics Benő, Zalamegye főispánja, Csertán Károly Zalamegye alispánja, báró Putteány Géza, Eitner Sándor orsz. képviselő, Fenyvesy Adolf, Krumer Győző, a müncheni Lokalbahn-Aktiengesellschaft igazgatója, dr. Volg Frigyes a Bayerische Vereinsbank igazgatója, Szájbély Gyula orsz. képviselő, Dr. Popovics Sándor miniszteri titkár; továbbá Radó Kálmán főispán, Hertelendy Ferencz, Dröxler Gusztáv Pozsony város polgármestere és Lechner Tivadar, a müncheni Localbahn-Aktiengesellschaft igazgatója. Az igazgatóság m. hó 28-án meg is alakult és megválasztotta elnökül Szájbély Gyula képviselőt. alelnökül pedig Svastics Benő és Radó Kálmán főispánokat.

Dr. Svastics Kálmán Zalavármegye királyi tanfelügyelője m. hó 29-én Csáktornyára érkezett, ahonnan több muraközi községbe az iskolák személyi és dologi viszonyainak rendezése céljából rándult ki.

† Svastics Gyula országgyűlési képviselő meghalt. Svasticsot 1872-ben Zalamegye akkori főispánja Szapáry Géza gr. a megye tiszt. aljegyzővé nevezte ki, mint ilyen részt a megyei életben, többek közt Zalamegye loállítási elnökségét viselte; 1887-ben képviselővé választott. Svastics Gyula halála általános részvételt keltett, különösen a mérsékelt ellenzéki párt körében, melynek az elhunyt tagja volt.

Villámcsapás M. hó 24-én Grasicz Miklós szoboticzai lakos 14 éves csinos leányát a villám a mezőn agyonütötte. A szerencsétlen kendert gyomlált szomszédaival a mezőn, akik midőn látták a zivatart közeledni, haza indultak, a leány azonban hátra maradt, hogy egy kis gazt szedjen össze. Mikor látta, hogy társai mintegy 20 lépésnyire elhaladtak, utánnuk sietett; e pillanatban hirtelen villámcsapás érte, melynek következtében összerogyott. Még feltápázkodott a szerencsétlen leány pár percére a villámütés után, de ismét összerogyott s kimúlt. Egy a mezőn időző menyecske ugyanezen villámütés folytán elszedült, egy 7 éves fiu egy órára eszméletét veszítette, de már túl van a veszélyen. A szerencsétlenül járt leányt atyja kocsin hazavitte, s mint írják, általános részvét mellett temették el.

— Csáktornyai fára templom orgonája Ángyán Aurel h. plébános buzgólkodása következtében lényeges javítás alatt van. E végből a porciunkulai bucsu alkalomával physharmonium kíséretével tartatnak az egyházi funkciók. Az orgona Szt. István napjára készült el. A javítás költségei közel ezer frtra ragnak. A javítást Bencz György zalaegerszegi orgonakészítő eszközöi.

— Hadgyakorlatok. A Csáktornyán és környékén véghez menendő katonai gyakorlatok, melyeken a gráci és marburgi 5-ik dragonyos és a varasdi 5-ik uhláros ezredek vesznek részt, az ideérkezéssel együtt f. hó 2-ától 13-ig tartanak. A hadgyakorlatokon jelen lesz herceg Würtemberg tábornagy, báró Bechtolheim al tábornagy, Versebe és Eisenstein tábornokok, 2 ezredes s mintegy 80 egyéb különféle rangu tiszt. A gyakorlatokon résztvevő katonaság száma mintegy 1800 lesz.

— Zalamegyei gazdasági egyesület. Keszthelyen tartott közgyűlésén a vidékenként alakítandó gazdasági bizottságokról a következő javaslatot határozta terjesztetni a közgyűlés elé: Alakítsák a megye min-

den járásában egy gazdasági bizottság, mely azon vidék érdekeit képviselje, annak minden közgazdasági ügyét előmozdítani, — a gazdálkodás minden ágát figyelemmel kísérvén, annak hiányait orvosolni, vagy korszerű intézkedések által változtatni igyekezzék. A mely vidéken gazdasági körök léteznek, ott a körök alakítják meg ezen bizottságot; a hol gazdakörök nincsenek, ott az anya-egyesület választja meg azt. Nincs gazdakör a következő járásokban: Nagy-Kanizsa, Alsó-Lendva, Letenye, Perlak. Csáktornyaiban; ezekben, ugy a Zalaegerszeg és novai járásokban, melyeknek csak csekély része foglaltatik a nagy-lenygyeli körben, az anya-egyesület választja meg a bizottságot. Ezen vidéki gazdasági bizottságok észleleteiket, javaslat, avagy kívánalmakat, ott, hol gazdakör működik, első sorban ahhoz terjesztik be, a hol az nincs, közvetlen az anyaegyesülethez. Az anya-egyesület a beérkezett ügydarabokat kiosztja a szakosztályoknak megvitatás céljából, a szakosztályok pedig jelentésüket az anya-egyesülethez küldik, mely azt a közgyűlés elé terjeszti. Ha azonban a szakosztályok véleményét nem adnának, ily esetben az ügyet a legközelebbi közgyűlés tárgyalja. Ezen bizottságok mielőbb megalakítandók; felhivandók tehát a gazdakörök, hogy a bizottságokat már a legközelebbi közgyűlésen megalakítsák és erről a jelentést az anya-egyesülethez betérjesszék, épen így az anyaegyesület is legközelebbi ülésén választja meg a gazdasági bizottságokat. Ezen bizottságok ülései nyilvánosak lesznek és ezeken bárki résztvehet. A javaslat a közgyűlés által elfogadatik és a vidéki gazdakörök elnökeinek kiadatni határozatják.

— A márczius előtti napok ezen-urájából. Schönborn gr. osztr. igazságügyminiszter egyik legutóbbi beszédében jeles példáját említtette fel azoknak a baklövészeknek, miket az osztrák cenzura a márczius előtti napokban elkövetett. A szent szövetség idejében egy hadi tudósít meglátogatta a szövetséges seregeket, s benyomásait egy könyvben leírta. A kozákokról azt jegyezte meg: „A kozákok kitűnő lovas csapat, ha mindjárt igénytelen, bizonyos kis lovakon ülnek is.” A cenzor sérülésnek vette a szövetséges Oroszországra, hogy valaki az ő lovaról így írjon: „igénytelen, bizonyos kis”, e szavakat tehát kihuzta s a passzus megjelent így: „A kozákok kitűnő lovas csapat, ha mindjárt lovakon ülnek is.”

— Az én Ujságom* című gyermek-lap most fejezte be másfél éves pályafutását. Az én Ujságom* külső csin és kiállítás tekintetében kiállja a versenyt a külföld legjelesebb ifjúsági lapjaival: képei mindig újak, gyönyörű kivitellűek és az ifjúság izléséhez és hajlamaikhoz alkalmazkodók. Ami pedig a belső tartalmát illeti, elég a szerkesztő nevével említeni, hogy tudjuk, mihez kell magunkat tartani. Pósa Lajos neve már maga egy egész program az ifjúsági irodalom terén s az ő verseit tanulják iskolákban, szavalják mindenfelé, ahol csak gyermekek vannak széles hazában. Ittenkint ír ő egy-két verset. Az én Ujságom*-ba. Körülte csoportosul egész sora a legjelesebb magyar írónak és íróknak. Hogy csak néhány nevet említsünk: Bródy Sándor, Sebők Zsigmond, Herczegh Ferencz, Rakosi Viktor, Bárony István, Hock János és Madarassy László olyan magaslatra emelték ezt a gyermek-lapot, amilyent nálunk eddig az ifjúsági irodalom terén vállalat még nem ért el. Sőt még olcsóság tekintetében is túlszár valamennyi gyermeklapon, mert előfizetési ára egész évre csak négy forint, negyedévre 1 frt.

— Budapesti Látogatók Lapjának legutóbbi száma, mely Szalai Mihály szerkesztésében 3 nyelven jelenik meg, ismét figyelemre méltó tartalommal látott napvilágot. A fővárosi nevezetességek ismertetése után Nagyszombennel foglalkozik bővebben, melyet nem kevesebb, mint 26 csinos kivitellű képen ismertett. Az érdekes folyóirat ára egy évre 5 frt.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeffa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kujizara Fiselch Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cema je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

za horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Gdo dela tuču?

(Dalje).

IV.

„Poslušajte mene“, oglašuje se mali, rumeni, okrugli vu selu krčmar Videk: Čul sam ja da pred Jakopljevim nije dobro len i konoplje stopom tući, ar bi babe od pozderja tuču zgnjavile; kaj vi nato velite žene?

„Nedaj mu Bog dobro, gdo je god to zmisli. Kak bi se naše kudjelje i pozderje v tuče precbrnule!“ vikale su zban-tuvane žene na krčmara.

Krčmar se je dobro nasmejao i dalje je počeo:

Već je vezda petnajst dnevov pred ovom nesrećnom tučom, kak je pri meni spal jeden krčmar. Razgovarjali smo se od svačesa, bil nam je dug čas, ar od nekogjega vremena slabo ljudi piju; ako gdo popije ferta' litre na vėru (porgu) ili koja ženska odnese po liter betezniku, to ti je vsa za jeden tjeden krčmarija.

Razgovarajući pripovėdalo mi je kramar, da je tam negdi tu' a zevsema vse vu črnu zemlju potukla, da nebudu ljudi niti jednu šaku žitka dobili. — A gdo dela pri vas tu' u? zapital sam ga. — Moj dragi, gdo pri vas on i pri nas! — popi.

Ja mislim, da je laž i krive se falinge nameću na naše duhovnike. — Dajte mi krčmar sto forinti, ja vam bum tu ču napravil; rekel mi je krčmar. — Evo sto forinti — vsegnul sam vsep, kak da bi hotel banke izvaditi. — Ej bilo bi vam više od sto forinti kvara, da napravim tuču.

Ajda kramar, napravi tuču za 50 forinti mojih, a ti daj 50 forinti tvojih, pak ako napraviš tuču, onda ti dobiš 100 forinti, ako pak nenapraviš, onda budu moji 100 forinti.

Kam bi je zesipali? zapital je krčmar. — Vu mojoj hiši, nu da tak razmeš s njom ladati, pusti ju po mojem dvoriču, nek tuče i lupa. — Znete kaj krčmar? nek to stoji do drugi put, kad k vam dojdem.

Znete, neće mi se toga grāha. — Aha, vi vuhajate, rekel sam ja, vi neznate kak niti ja od toga nikaj. — Verujte mi, moj sestrić je hotel biti pop; ali je jeden den pred mladom mešom halju od sebe vkraj hitil.

On mi je povėdalo, da zna tuču delati i da se vsi dijaki vu črnoj školi vuče tu-

ču delati, i meni je pokažoval, kak se led dela; nego ja si nisam vse podpunoma zapametil, zaradi toga se bojim, da mi nej vušla

K tomu sam mehokoga srca, ja nebi preživelo onoga zla, javkanja i plača. — Meni se čini, da negdo drugi tuču dela i siplje, kada vidi, da nas treba k sebi obrnuti. A gdo, povećte mi, dela sušu?

Gdo zapira oblake, da nepresijavaju deždja? Suša more nam i čini nam vekšega kvara nego li tuča; suša more vse Medjimurje izsušiti, tuča pobije selo jedno, dva sela; tuča ne čini skupočeo niti glada, a suša zrokuje obadnje.

Dok je Videk govoril, vsi su šutili, kak da bi je s vodom poljeval, niti Mara Širička, niti Magda Brezekova, niti Matjaš Sever, nisu znali, kaj bi rekli Gardovčan se je prvi razbistril, ter je počeo vičuć govoriti:

„Suša čini kvara; istina je, nu ona nije strašna; suša se pomalo poleg ljepih sunčanih danah zepinja do vrhunca, dok vse zežge i speće: travu i hranu

A kakvom se približava strahotom tuča: bliska se, grmi, strelja iz črnoga ob'aka, sunce se skrjuje, blago se zaklanja.

Istom kad ju čuješ gde vu dešćenim krovu moje kovačnice kak ruži, neznaš kaj bi zašel i kam bi vu el.

Nti vsaka suša vse ne speće niti iz vsakoga oblaka tu' a nepadne: vu jutro ili po poldan vidjeva se črni oblak, rekel bi, peklopil bude zemlju i potukel vse kaj diše i vetrem se ziblje — ali za čas budeš pital: kam je otišelo on črni oblak prez kvara?

„Jeli vu oblaku bil pop prez tuče ili s tučom, ili mu je jakši prepovedal? — Govori — kaj budemo čuli!“ — rekel je krčmar.

V.

Vse do vezda celo pravdanje skrajja je tiho i mirno poslušal Miška Vaji. — Miško je bil dijak. Iz osme škole vzeli su ga med soldate.

Tri je ljeta ondi pohvalno služil, četvrto ljeto je došel dimo i počeo je gospodariti, poleg toga je marljivo čital knjige, i kaj je čital zapametil si je. Ljudi kak su čuli njegov glas, sgrnuli su se okolo njega, i oni koji su stali na daleko, primeknuli su se bliže.

Miško je pregovorio:

Rekli ste, da popa vidite vu oblaku; a nigdo nije rekel, kak je pop došel vu oblak? zato je on počeo ove reči govoriti:

Dragi moji ljudi!

Čovčanske kosti su pune mozga ter stoga su težke — im morti nebute rekli, da pop nije od mesa i kosti. Čovčak sbog svoje težine, pokedob su mu kosti pune mozga, nemre ljeteti; vtica ljeti; njezine su kosti vu kreljutih napunjene zrakom ter tak lehke, i zdigne se vt ca vu zrak, i to samo do dot čne visine.

Znamo, da je žmehek čovčak mučno i sopeč po zemlji hoda: kak bi se držal vu zraku?

Da bi se popi mogli s čim namazati — kak ljudi od copernice sudiju — da vu oblake poletiju, od zdavnja bi za to svetovni poglavari znali, ar se podpunoma zna, kaj se popi vu črnoj školi vućiju.

„I ti si hotel pop biti, zato je ve zagovarjaš“, odmahnila mu je teca Brezekovica.

Da bi bil ja mogel redovnik postati, moja bi sreća bila, draga teca. — Vsaki božji stvor ima odkazano mēsto, gde mu je živet i dihati

Riba morska ili riba iz mlake nebude vu Dravi ili Muri živel. Čovčaku je rečeno, da bude na zemlji živel i po njoj plazil, sebi i drugim hranu pridelajuć. Da se podigne vu zrak vu visinu do oblakov, nebi on čovčak niti dihati mogel; — vu mrl bi!

Probali su ljudi vu balonih vu zrak vu veliku visinu voziti se, ali su se povrnuli, — ar nisu mogli ondi vu tenjkom zraku dihati. Da se ar da pop s tučom vozi vu oblakih, koji su od visokih gorah više i, nebi mogel dihati, zamrl bi p'vlje, neg bi svoju tuču razsipal.

Čudim se, — da plebanoš Adam s prebitom nogom padajuć iz visine nije se vubil.

Da se je samo vubil, — naj bi se.

Zemeljskoj gospodi je jako drago, da nas muže popi plaše i straše; — im oni znaju, da je mužom najvećša muka, kada ih tuča potuče, zato dopućaju, da popi tu' u delaju

I trgovcom žitnim je drago, kada s tučom zamlačen nevoljnik s vrećom praznom okolo hambara hodi, — blėd škripajuć zubmi rekel je Matjaš Sever, i sam sebi na polglasno, a itak, tak kaj su poleg stojeći čuli, zamrmljal je:

„Kaj se popi vu črnoj školi vuče, od toga mi nikaj neznamo.“

Po lu atelji klimajuć s glavami i smėhom su dali prav Matjašu Severu.

Krčmar po'el je taki do njega i zval ga :

„Matjaš, po poldan dođi k meni.“

Drugiput dalje.

Priredil :

Glád Ferencz.

ZABAVA.

Zestanek.

(Magjarski napisal Kistaludy).

Imal je Tivadar sina Móra. Vu svojem Pécsgradu sam ga ja odgajal po smrti svoje žene. Na visoko ga pripravljajući ničesa nje prepućéal, čim bi mogel pripomagati k razvijanju mlade pameti

Potlji ga je vu navučanju pomagál poštovani neko frater ; pak vu istinu već nje menjkalo vu sinovom napredku, kaj bi otcu makar samo iz dalka moglo ufanje bantuvati.

Mór je napram svojoj dobi vu svem dobro napredoval i svaki trak života činil je prelěpi utisek na njegov odprt i bistri razum. Navlastitu nasladu je nahadjal vu razgledavanju i razmišljanju nature, zauhvano je metal poglede na svět, ali mu se je ov kazal još vu temnoj priliki senje.

Jako se je rad muštral vu soldackim oružjem i vu gibanju tla ; te kak je znal s oružjem pogadjat i sa sabjom mahati, nje mu bilo vu celođ okolici para. S najdivjišim pastuhom znal je baratati i ravnan ti, te kak drugi davor bog odskakal je na njem po logih (uma) i strmima, da je samo meglá za njim ostajala.

Gda je imel slobodno vrěme, zabavljál se je vu lovu ; pak gda bi ga otec videl iz mračnih špiljah medvedjih i vućjih dohadajućega, a dostaput zvrćinskom krvjum zmazanoga, onda mu je od radosti silni e kucalo srđce ; ar mu se je činilo, da vidi priliku ljutoga boja na bojnóm polju junackim, gdě mu sin dično predobiva boj

Jedenput se Mór šetal vu prelěpoj blišnoj dolini i zestane prelěpu dčevku ; i vu njem se na prvi pogled sva moć života vu neizgovorno sladko čustvo pretvoril. Od onoga časa je s nezmirjenim srđcem i plamenim čustvom ginul za njom i za onom milóm dolinom, ter nebi bil maril dan i noć gladen i veden onde živet i vumreći.

Umiljna ta dčevka zvala se je Dragica. Njeni plemeniti otec opal je vu boju za domovinu, kak plemeniti aldov, dok je ona još dčete bila. Ostala je samo s materóm, dobrom materóm, s kojom je s malim imetkom zadovoljno živa med evćcem nedužno i ljubljeno, ravno kak i samo evće.

Za tom je Mór goril s najvrćišim ognjem prve ljubavi. Ali da mu nebi razlika, tej vćekoviti neprjatelj čustvah neprći ljubavi, budući je otea poznal, kak hlepti za blagom, odluči ju skrovno ljubiti i do zgodnoga časa pozdraviti ju pod tudjim imenom.

Priprije čas, on ju je pozdravil pod tudjim imenom i očitoval joj je zesvimi

znamenji i čvrstom svezom doživotne ljubavi, na koliko ju poštuje ?

Dragica počutiv po svođ priliki istakvo borenje vu sebi, radostno primi s'adke reći prelěpa m'adića, s takvom vľjudnostjum, da je vćeroval, te je znal, da joj nagnjen vu istinu, i da ona njemu nje nenagnjena.

Ljubili su se čisto i sveto, kak dva bića vu paradizuš. Protuleće jedno je već izminulo i lěto jedno vidlo je svetu svezu njihovih srićah, koji je sve jaks i silniši postajal, čim je stariši s vremenom rasel, vu srđcih njihovh cvelo je sladko dišuće cvěe medjusobnoga poštuvanja i preštimanja ; med sladkim ufanjem prehađjali su njm dnevi života, kakti povoljni sen vu zorju

Gizdavo je gledal Tivadar s obloka svoga Pécsgrada. Pod okom mu se kazal prijatelj, kakti kakov meštarski priredjen vrt, ovisoki brěžuljek.

Gledal je daleko naokolo, rekel bi, da si sela broji, ili da se je vu budućnost zamislil Ravno vu taj čas penjal mu se je sin Mór na brěžuljek, a od prsa mu se je odtěval obraz mile Dragice, te jedine radosti žiljenja njegovoga.

Veselo je spreval s o ima otec živahnoga mladića, uvidjajuć vu njem novu junačku svrž junačkoga stebła njegovoga roda i naprej je vre gledal, kak se bude na daleko ime njegovo dično raznosilo glasom. Već mu je odredil i pomoćnicu življenja, jedina kćer jednoga bogatoga plemenitaša Rátolda, po imenu Jedvigu, koja je bila vćetpiti i vu hizi njegovoj ; ar je on s Rátoldom navěk vu dobrom prijateljstvu bil.

Hotel je dva plemenite čepě v jedno vćepiti, da bude jedno dično prelěpo steblo.

(Drugiput daje).

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštuwane naše predplat-nike, naj nam na početku tretjega fertalja. predplatne zaostatke po pošti pošleju i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je: za jeden fertal 1 fit, za pol leta 2 frt.

Kolera vu Meki.

Kak javljaju novinam, vu Meki je 13-ga juliša dokazano prěc trideset slućajev kolere Pokehdob vezda Muhamedanci (Turini) imaju vu ovom svojem znamenitom mjestu prošćanja i vćske svećnosti, bojati se je, da se bude kolera još više razširila. Do 21-ga juniša došlo je vu Meku do dva deset i pet jezer hod čstnikov (romarov), a med ovimi nahadjali si se i vaogobrojni muhamedanci iz Bosrije. Čim je kolera buk nula vu Siriji poprimilo je medjunarodno zdravstveno vće vse mjere opreznosti (pazljivosti), da se zaprěči s renje ove strahovite kuge. Vu blizini Antiohije i vu Beitanu vu Siriji postavljene su odmah zdravstvene štacije i određjen je kordun (straža). Medju Beirut i Tripolisa odlućili su podignuti za nastradale od kolere privremene spitale. Med romani se najviše pojavila kolera. Od 11 do 12-gaa juliša zbetežalo je 111, i od broja tri mrtvih došlo je već na 35. Prešestnu

subotu pak vumrlo je 140 ljudih — a vu nedelju 300 ljudih.

Smrt vu ruži.

Kak je evćčinsko življenje vsaki čas v pogibeiji, pripověta nam ova žalostna pelda : Iz Banije (vu Temeš varmegiji) javljaju, da se je ondesnjega fabrikanta Popeszku Janoša kćerka, ljepa dčevojka Ottilia, svojim mladim zarućnikom vu vrtu šetala, i kak je došla do jednoga grma ružih, hotela jedno ružu vtrgauti i svojemu zarućniku prikazati ; ali komej kaj je dosegla k ruži, izmed listja potegnuša se je vun giftna kaća (vipera) i namotala se njoj na ruku. Ta kaća se je jen čas ovijala na ruki, onda pak je vgrizla. Dčevojka je od straha i boli zavisnula i opala, na to je komaj njezin zarućnik kaću od nje odtргel. Dozvali su taki doktora, ali je bilo već prekesno, ar je mla da zarućnica od ugriza kaća odmah vumrila. Zlavanje (evćčanje) ovih dvih mladih, bilo bi za 14. dana.

Jedna obćina proti žganici.

Vu obćini Er-Giroit su muži složili jedno društvo, pod imenom „mertučljivo društvo.“ Koj je to zmsilil zovel se Mojssa Janoš i ov je dosta imućn čověk. On je naprvu stavil vsm ljudem oaoga mčta, da nebi više žganicu pili, i vsaki koj hoće na to privoljiti, mora se podpisati da bude svoju rěč držati. Oaoga pak, koj bi prekršil svoje obećanje, bude vsaki mrzil i odurjavál. — I tak od onoga dneva počemši nepije niti jeden žganicu. — Ali zato je arendator regalijah vu velikoj nepriliki, i već je molbenicu poslal, da bi mu od arende nekaj pustili.

Patriarka.

Jedne nju jorske novine pša sljedeće : O ih dnevor odputil se je ordesnji trgovec Jukás Negreiras Paez vu svoje rodno mčsto vu Barceionu. Ov isti Paez je star 93 ljeti a s trgovinom se bavil polpunih 70 ljet, ter si je priskrbel velik imetek. Starcu je već dosadila trgovina i ovih dana odputil se je vu Barcelonu na svojem vlastitom parobrodu (damsifu) nego ne sam, već vu spređvanju 279 kotrigov svoje familije. Paez je bil tri put oženjen te ima 39 dece, koji su opet imaju na pameti iz eku svetoga pisma „Povnozavajte se“. — Jeden starčev vnuk obavija na ovom brodu cele familje službu kapitana.

Milijun ženskah odviše.

Pri posljednjem popisu pućanstva vu Englezkođ došlo je do vrlo zanimivog rezultata. Opazilo se je, da vu Englezkođ i Walesu broj ženah nadmašuje broj mužkarah za punih 900 jezer. Ako se još vzemeju vu obzir Skotska i Irska, gde takaj ladaju isti odnošaji, onda proizhadja, da vu ovih zemljah ima ženskih za jeden milijun više nego mužkih. Kad je tak, onda nije nikakvo čudo, da vse ženske vu Englezkođ nemreju zamož oditi. Nego vu Englezkođ kraljuje kraljica i prema tomu ženske su ipak vu većini.

Kratke novosti.

— Premešćeni su : G. Jaskó Károly profesor čakovečke državne preparandije vu Sárospatak, a na mesto njegovo vu Čakovec G. Macskásy Sándor profesor državne preparandije sárospatskcke.

— G. Horváth Honor kateketa je premeš-

